

MJÖLBY KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
2015 -12- 29	
Dianenr.	Diarietplanbeteckn.
Handlingsnr	

Klagande: Kriminalvårdsanstalten + dk
Kenneth Möllerfors 14/221
Box 214
596 21 SKÄNNINGE

Motparter: Kriminalvårdsanstalten Skänninge
Box 214
596 21 SKÄNNINGE

Specialfastigheter Sverige AB
Att: Peter Nilsson
Nygatan 31
702 11 ÖREBRO

Överklagande av beslut att lämna klagomål om bristfällig inomhusmiljö vid kriminalvårdsanstalten i Skänninge utan vidare åtgärd, fastigheten Östanå 6 i Mjölby kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen avslår överklagandet.

Överklagat beslut

Miljönämnden i Mjölby och Boxholms kommuner beslutade den 21 oktober 2014 att lämna inkommet klagomål från Kenneth Möllerfors om bristfällig inomhusmiljö på fastigheten Östanå 6 utan vidare åtgärd.

Som skäl för beslutet angavs bland annat följande. Miljökontoret har utgått ifrån Folkhälsomyndighetens allmänna råd vid bedömningen av huruvida ventilationen och temperaturen i lokalerna utgör en olägenhet för människors hälsa. Enligt råd (FoHMFS 2014:18) om ventilation bör luftomsättningen i bostäder inte understiga 0,5 rv/h och frånluften bör inte understiga 4 l/s per person. Koldioxidhalten bör vid normal användning regelmässigt inte överstiga 1000 ppm. Företagna utredningar visar att riktvärden för ventilation innehålls i de aktuella lokalerna. Tidigare utredningar har även visat att Folkhälsomyndighetens allmänna råd om temperatur inomhus (FoHMFS 2014:17) innehålls. Vid miljökontorets inspektion har inte heller kunnat konstateras några olägenheter för människors hälsa. Med anledning av ovanstående gör miljökontoret bedömningen att åtgärder inte kan krävas av verksamhetsutövaren i enlighet med 2 kap 7 § miljöbalken samt att klagomålet därmed bör avslutas utan vidare åtgärd.

Överklagandet m.m.

Kenneth Möllerfors har överklagat beslutet och anför bland annat följande. Han har tagit del av mätprotokoll som visar stora variationer från cell till cell, vilket till vissa delar kan bero på den bristfälliga rengöringen av ventilationsanläggningen och bristfälligt underhåll/filterbyte. Detta är en av dom troliga orsakerna till dom stora avlagringar som finns på tilluft i innertaksgallren. Av denna anledning kan inte rensning av rörsystem vänta till 2016-10-14. Problematiken uppstod under värmeböljan under sommaren. Då gjordes inga mätningar, men vid tidpunkten var huvudaggregatet helt ur funktion enligt vaktmästaren. Han var placerad i cell 30, och temperaturen var dagtid 35-37 grader och nattetid 28-30 grader. Under denna värmeperiod under sex veckor miste han hörseln på ett öra. Av denna anledning är dokumentation väldigt viktig för honom för framtida processer mot kriminalvården för ersättning. Termometer i rummen saknas än trots vite. Så till nya uppkomna felaktigheter då värmen ska öppnas till cellerna. Denna kommer via ventilationen. Vissa celler får värme, medan vissa inte får någon temperaturförändring. Detta är ett tecken på att det inte finns balans på injusteringen till cellerna. På avdelningarna i F-huset var man vintertid tvungna att sätta in stödvärme i vissa celler för att få temperaturen till 18-20 grader. Han vill belysa detta i god tid så att det blir uppjusterat och att ventilationsrören blir rensade omgående. Detta inte minst för brandrisken. Det tycks dock föreligga ett behov av kontinuerlig uppföljning då intagna har drabbats av ständigt återkommande näsblödningar. Damm och beläggning i rörsystem utgör problem och allergi, hosta och halsproblem för intagna. Så även ständigt återkommande ögonkatarrer. Flertalet har även problem med näsblödningar.

Kriminalvårdsanstalten Skänninge och Specialfastigheter Sverige AB har tagit del av överklagandet. Specialfastigheter har avgivit yttrande och anför bl.a. följande.

- Variationer i cellernas luftflöden ligger inom godkända gränsvärden.
 - Anmärkningen på OVK-protokoll angående smuts i kanaler gäller frånluftskanal, ej tilluftskanal.
 - Rengöring av kanalsystem kommer att utföras helt enligt OVK-protokoll innan nästa OVK som kommer att ske 2017.
 - Filterbyten och tillsyn av ventilationsaggregat sker två gånger per år.
- För mätningar och protokoll hänvisas till Miljökontoret i Mjölby och inspektionsrapport i ärendet.

Kenneth Möllerfors har tagit del av Specialfastigheters yttrande och anför bland annat följande.

1. I fråga om cellernas luftflöden har det ej fastställts uppmätta värden på hela utrymmet på avdelningen med uppehållskorridorer och köksutrymme samt celler. Då alla tätlistor tagits bort i celldörrarna ges inte heller något rättvist mätresultat. En naturlig följd är då att undertryck uppstår i övrigt utrymme utanför cellerna. Det är fortfarande inte redovisat om den totala ytan på avdelningen är så god ventilationsmässigt att det kan vistas 9-11 personer i detta utrymme. Av någon anledning har flertalet huvudvärk dagligen och ofta näsblödningar och uttorkad hud.
2. Anmälan är gjord för samtliga ventilationskanaler såväl till- som frånluft. Det är en hälsorisk att inandas den dammiga, skitiga inkommande luften och tillika få dammet ner på matbord och tallrikar vid måltider. Det finns ingen skäl原因 grund att utsätta rengöring till 2017 när folk 2014 lider av de ovan angivna olägenheterna. Vidare finns olika

felaktigheter i mätprotokoll 2014-10-10 av cellernas luftflöden. Luftomsättningen är felaktigt redovisad varför också mätresultatet blir felaktigt. Mätningen visar också att det inte är balans mellan till- och frånluft.

3. Rengöringen av kanalsystemet bör inte skjutas upp utan bör göras omgående. Rengöringen är ämnad för bättre inneklimat och ej för ventilationens förbättring mekaniskt.

4. Med rådande partikelförekomst i anläggningen och rörsystem bör tätare filterbyte och tillsyn övervägas än två gånger per år.

Specialfastigheter har efter Kenneth Möllerfors yttrande anfört bland annat följande. En översyn och komplettering av tätningslistor vid de celldörrar som saknar listor pågår. Angående smuts i kanalen så är det inget damm i tilluftkanalen. Anmärkningen gäller frånluftskanalen. Specialfastigheter redovisar också och kommenterar bl.a. uppmätningar av rumsvolymer, mätningar av till- och frånluft, luftflöden, luftomsättning och koldioxidhalt. Filterbyten sker två gånger per år. Tillsyn av ventilationsanläggningen sker varje vecka. Anläggningen är även uppkopplad mot ett övervakningssystem och övervakas med hjälp av tryckvakter. Vid ev driftstörningar skickas larm.

Kenneth Möllerfors har härefter anfört bl.a. följande. Angående rengöring. Han är själv byggmästare och har arbetat med detta under snart 45 år. För tillsyn, service och löpande underhåll upprättas ett underhållsprogram som är ett minimum, och ofta följer kalender halvår eller helår, i vissa delar två eller treårs intervaller. Tyvärr kan man inte alltid förvissa sig om att kalendern har rätt. Av den anledningen skriver han detta. Damm, skit, beläggningar har ansamlats i ventilationsrören på Skänninge innan kalendern fastställt det. Dom intagna måste förbruka mer ögonsalva, ögonkatarr, eksemkrämer m.m. för den dåliga luften på anstalten. Vid utfrågning har ca 70 procent av de intagna dessa problem. Rörrensning erfordras omgående på både från- och tilluft. Gjorda mätningar.
1. Mätningen är partiskt utförd av fastighetsägaren och gjord uträkning är ej rätt summerad. 2. Han anför sedan olika synpunkter på hur mätningarna gjorts och borde ha gjorts.

Kenneth Möllerfors anför slutligen 2015-01-23 att han, med anledning av alla felaktiga uppgifter som inlämnats till kommunen av fastighetsägaren, önskar som part i målet få delta personligen vid målets behandling på Länsstyrelsen. Han har bedrivit byggverksamhet under 45 år och vill med sin erfarenhet visa hur fastighetsägaren vill "lura" myndigheten genom att manipulera med folks hälsa som spelbricka och god ekonomi. Han är själv drabbad av det inträffade och har mist över 50 procent av sin hörsel med sakens grund som anledning.

Tillämpliga bestämmelser

I 2 kap 3 § miljöbalken (1998:808) anges bl.a. att alla som bedriver en verksamhet ska vidta de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenheter för människors hälsa eller miljön.

Kraven på hänsyn gäller, enligt 2 kap. 7 § miljöbalken, i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

I 9 kap 9 § miljöbalken anges bl.a. att bostäder ska brukas på ett sådant sätt att olägenheter för människors hälsa inte uppkommer och att ägare eller nyttjanderättshavare ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa. Enligt 33 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska en bostad, i syfte att förhindra uppkomst av olägenhet för människors hälsa, bl.a. ge betryggande skydd mot luftföroreningar samt ha tillfredsställande luftväxling genom anordning för ventilation eller på annat sätt.

I 9 kap 3 § miljöbalken anges att med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

Paragrafen definierar begreppet olägenhet för människors hälsa. Av lagmotiven framgår att störningar som är ringa eller helt tillfälliga inte omfattas av begreppet. En störning bör för att kunna betraktas som en olägenhet för människors hälsa vara av någon betydelse och inte av helt tillfällig natur. Bestämmelsen omfattar sådana störningar som vid en medicinsk eller hygienisk bedömning kan anses påverka hälsan eller välbefinnandet. Även sådana störningar som i första hand påverkar välbefinnandet i inte ringa grad t.ex buller, lukt och termiskt inomhusklimat omfattas av bestämmelsen. Bedömningen ska utgå från vad människor i allmänhet anser vara en olägenhet och baseras inte enbart på en enskild persons reaktion i det enskilda fallet. Dock ska hänsyn tas till personer som är något känsligare än normalt till exempel allergiker.

Enligt 26 kap 9 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

I 26 kap 22 § miljöbalken stadgas bland annat att den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljö är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.

Länsstyrelsens bedömning

Kenneth Möllerfors har begärt att personligen få delta vid ärendets behandling på Länsstyrelsen. Förfarandet i förvaltningsärenden av nu aktuellt slag grundar sig dock i huvudsak på ingivet skriftligt material och beslutsfattande sker utan särskild förhandling eller offentligt sammanträde. Länsstyrelsen finner att utredningen i ärendet är tillräcklig för att nu kunna fatta beslut i ärendet.

Länsstyrelsen konstaterar följande. Miljökontoret har med anledning av klagomålen gjort en inspektion 2014-10-03 på kriminalvårdsanstalten i Skänninge. Vid inspektionen kontrollerades verksamhetens egenkontroll avseende ventilation och temperatur samt

lokalernas ventilation. Enligt miljökontorets bedömning uppfyllde verksamheten i huvudsak sina skyldigheter enligt miljöbalken med tillhörande förordningar och föreskrifter. Verksamheten har kunnat redovisa hur egenkontroll bedrivs. Miljökontoret angav dock i tre punkter de fortsatta utredningar och åtgärder som borde ske. Fastighetsförvaltaren, Specialfastigheter, har härefter ingett en rapport med efterfrågade mätningar.

Kenneth Möllerfors klagomål avser i huvudsak att bristfällig rengöring av ventilationsanläggningen och bristfälligt underhåll/filterbyte medför damm och beläggning i rörsystemen, vilket orsakar problem för de intagna i form av bl.a. allergi, hosta, ögonkatarrer och näsblödningar. Fastighetsförvaltaren har i ärendet redovisat vilka åtgärder som vidtas för rengöring och underhåll av ventilationsanläggningen samt redovisat mätningar av bl.a. luftomsättningen i lokalerna. Länsstyrelsen finner att redovisade åtgärder får antagas vara tillräckliga för att undanröja och hindra att olägenheter för människors hälsa uppkommer av ventilationsanläggningen. Skäl för att kräva ytterligare tillsynsåtgärder med stöd av miljöbalken kan inte anses ha framkommit ärendet.

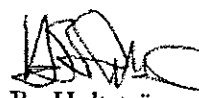
Länsstyrelsen finner därför att överklagandet ska avslås.

Hur man överklagar

Se bilaga (formulär 140, mark- och miljödomstolen)

I den slutliga handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, deltagit ????, miljöskydds-enheten.

Rebecka Djerfsten
Länsassessor

Bo Hultström
Länsassessor

Kopia till:

Miljönämnden, Mjölby kommun
Miljöskydds-enheten

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga beslutet skall göra det i ett brev, som skickas till

Länsstyrelsen
581 86 LINKÖPING

Brevet måste ha kommit hit inom **tre veckor** från den dag då den som klagat fått del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet för prövning till *Mark- och miljödomstolen*.

I brevet skall du ange vilket beslut som överklagas och hur du vill att beslutet skall ändras. Uppge också namn, adress och telefonnummer.

Om du behöver fler upplysningar, kan du vända dig till länsstyrelsen.

Formulär 140 (2011)